

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2018/40 (Afdelingsuitspraken statushouders Italië, Griekenland en Bulgarije)
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Asiel themapagina's / Vw 30a Niet ontvankelijk / Vw 30a.1a Internationale bescherming EU
Relatie met	
Geldig vanaf	01-06-2018
Geldig tot en met	01-12-2021

1. Aanleiding

Op 30 mei 2018 heeft de Afdeling vier uitspraken gedaan die zien op de positie van statushouders in Italië, Griekenland en Bulgarije: ECLI:NL:RVS:2018:1795 (Griekenland), ECLI:NL:RVS:2018:1794 (Italië), ECLI:NL:RVS:2018:1793 (Bulgarije) en ECLI:NL:RVS:2018:1792 (Bulgarije).

2. Toelichting

In de genoemde uitspraken gaat het om vreemdelingen die eerder asiel hebben gekregen in Italië, Griekenland en Bulgarije maar daarna zijn doorgereisd naar Nederland en hier opnieuw een asielaanvraag hebben ingediend. Gesteld werd dat de situatie voor statushouders in de betreffende lidstaten zo slecht is, dat zij niet kunnen terugkeren.

De Afdeling betreft in de uitspraken de eigen ervaringen van de vreemdelingen en recente rapporten en informatie over de situatie van statushouders in de genoemde lidstaten. Hoewel het in de praktijk moeilijk kan zijn om toegang te krijgen tot voorzieningen en om te integreren, oordeelt de Afdeling dat de situatie in Italië, Griekenland en Bulgarije niet zo slecht is dat vreemdelingen door hun terugkeer het risico lopen op een onmenselijke of vernederende behandeling.

3. Hoe te handelen

Asielaanvragen van statushouders in Italië, Griekenland en Bulgarije kunnen, net zoals tot nu toe het geval was, in beginsel in spoor 2 niet-ontvankelijk worden verklaard op grond van artikel 30a, eerste lid, onder a, Vw (dat ziet op vreemdelingen die in een andere lidstaat internationale bescherming genieten). Aandachtspunt is dat steeds informatie uit openbare bronnen en het individuele relaas moet worden betrokken. Daarbij is het aan te bevelen om in het algemeen te schetsen hoe de betreffende lidstaat uitvoering geeft aan de eisen die de Kwalificatierichtlijn stelt. Vooral rapporten van AIDA kunnen daarbij de nodige informatie leveren.

De Afdeling plaatst de te verrichten toets vooral in het kader van artikel 3 EVRM. Voor zover wordt geklaagd over het niet voldoen door de lidstaat aan de eisen die de Kwalificatierichtlijn stelt, is het in de eerste plaats aan de vreemdelingen om hun daaruit voortvloeiende rechten in de andere lidstaat te effectueren. Zij moeten daartoe voldoende inspanningen verrichten.

Bij de individuele beoordeling moeten – naast de landeninformatie – dus ook de eigen ervaringen van de vreemdelingen worden betrokken, waarbij ook moet worden beoordeeld of deze ervaringen al dan niet geloofwaardig zijn en of er (voldoende) inspanningen zijn verricht om rechten die voortvloeien uit de Kwalificatierichtlijn te effectueren.

Ten aanzien van de toetsing aan artikel 3 EVRM geldt dat vooral bij de meer kwetsbare statushouders, die hebben verbleven in een lidstaat waar de situatie van statushouders in het algemeen slecht is, goed moeten worden onderzocht en gemotiveerd dat en waarom van hen kan worden verlangd terug te keren naar de lidstaat die hen internationale bescherming heeft verleend en waarom dat geen schending van artikel 3 EVRM oplevert. Daarbij zal uiteraard het persoonlijk relaas van de statushouders moeten worden betrokken. In ieder geval kan niet worden volstaan met de enkele stelling dat uit het verlenen van een verblijfsvergunning blijkt dat de lidstaat genegen is bescherming te verlenen en dat van het interstatelijk vertrouwensbeginsel mag worden uitgegaan.

Het vragen van garanties dan wel – als die niet worden verkregen – het inhoudelijk in behandeling nemen van de asielaanvraag is slechts aan de orde als wordt geoordeeld dat terugkeer naar de vergunningverlenende lidstaat leidt tot schending van artikel 3 van het EVRM.

Of terugkeer naar de vergunningverlenende lidstaat leidt tot schending van 3 EVRM, is afhankelijk van de individuele omstandigheden van het geval. De Afdeling lijkt dit echter niet snel aan te nemen. In de uitspraken ten aanzien van Griekenland en Italië was sprake van gezinnen met minderjarige kinderen, die onder moeilijke omstandigheden verbleven in de betreffende lidstaten. Zo was sprake van een moeder met minderjarig kind in een overbevolkt kraakpand en een gezin met minderjarige kinderen dat op straat heeft geleefd, waarvan de dochter vervolgens was aangerand. Ook in die gevallen oordeelde de Afdeling dat van schending van artikel 3 EVRM geen sprake was. Het vragen van aanvullende garanties was in die zaken volgens de Afdeling daarom niet aan de orde.

Uit één van de uitspraken over Bulgarije (ECLI:NL:RVS:2018:1792, r.o. 8.5) lijkt te volgen dat Afdeling ten aanzien van Bulgarije iets voorzichtiger is als het gaat om (kwetsbare) gezinnen met minderjarige kinderen waarbij tevens sprake is van bijkomende omstandigheden. Daarbij maakte de Afdeling een vergelijking met een zaak die door het Duitse Bundesverfassungsgericht aan het Hof van Justitie was voorgelegd en waarin sprake was van een alleenstaande moeder met vier jonge kinderen waarvan de jongste vijf jaar was. In de zaak die ter beoordeling aan de Afdeling voorlag was volgens de Afdeling echter geen sprake van een vergelijkbaar kwetsbaar gezin. Het ging namelijk om een gezin met kinderen van 26 en 17 jaar en er was sprake van enige medische problematiek. De vreemdelingen hadden echter niet aannemelijk gemaakt in Bulgarije geen adequate zorgvoorzieningen te kunnen krijgen.

Gelet echter op de situatie in Bulgarije wordt geadviseerd om verhoogde aandacht te schenken aan de motivering in zaken van Bulgaarse statushouders met zeer jonge minderjarige kinderen die melding maken van ernstige problemen gedurende het verblijf in Bulgarije. Dit betekent niet per definitie dat deze zaken niet in spoor 2 kunnen worden afgedaan. Wel kan een doorverwijzing naar spoor 4 nodig zijn om een goede beoordeling te kunnen maken.

Uiteraard zijn er ook andere categorieën kwetsbare vreemdelingen denkbaar, bijvoorbeeld alleenstaande minderjarigen, waar geadviseerd wordt verhoogde aandacht aan de motivering te schenken.

4. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met de directies A&B en JZ.